

KARKSI SÕNA

• Karksi valla infoleht • Nr. 5 (173) Mai 2010 •

Sõnumeid

Tulekul on juubelikontsert

40 aastat tagasi sündis värske EPT klubi rüpes naiskoor Maimu (nimi pandi hiljem), kus oli koguni 80 lauljat. Esimest juhendust jagas muusikaõpetaja Luule Veevo.

1972. aastal kutsuti koori etteotsa allakirjutatu. Algas süsteemne ja iganädalane töö, mis on kestnud tänaseni. Oleme osalenud üldlaulupidudel ja laulupäevadel igas Eestis, ma kandis, võistlusalumistel, laulu-laagrites jne.

Suured ja positiivsed ühiskonna muutumised mõjusid kooridele negatiivselt. Nüüd on meid vaid 18 lauljat, kellest igapäev on tähtis ja vajalik. Lauluharrastus on siinkandis üldse naiste kanda jäänud.

Et meis on elujõud ja energia alles, tahame osa võtta nii maakonna laulupeost, mulkide pidustustest kui ka üle-eestilisest naiskooride laulupeost Rakveres. Kõige tähtsamaks kujuneb siiski 40. aastapäeva tähistamine kontserdiga 21. mail kell 19. Laulame uusi laule eelolevate pidude kavast ja ka lemmiklaule möödunud.

Kontserdist on oodatud osa saama endised lauljad ja kõik lauluhuvilised.

Ivi Harju,
koorijuht

Lihavõttekuu Tuhalaanes

Märtsikuu kujunes Tuhalaane küla sündmusterohkeks: lihavõttega seoses korraldasime mitu vahvat üritust.

Käsitöönaised valmistasid lihavõtteemalisi esemeid — punuti ajalehepaberist korve ja tehti kevadisi kaunistusi. Lihavõtte eel oli meil külas Saaremaa ametikooli rahvusliku käsitöö eriala viimase kursuse õpilane Merit Aksiim, kes näitas süsside tallutamist ja märgvilimise võimalusi. Meie oma küla elanik Eve Rahno-Kotsar jagas kogemusi puudule maalimisest ja Tupperware'i köögitarvikute valmistamisest Tiina Läfenau juhendamisel mäitsev pashatour.

Lisaks käsitööle oli huvilistel võimalus osa võtta linnuvaatlusretkest, mida juhtis Riho Kinks Eesti Ornito- loogiaühingust. Lihavõttepäeva lõpetas Heino Seljamaa kohvriteater etendusega „Okasroosike“.

Ürituste sarja toetab Eesti-Hollandi Heategevusfond „Päikeselill“. Lisaks ürituste sarjale saime Leader-programmil toetuse mänguväljaku rajamiseks. See tähendab, et üsna pea on meie lastel võimalus kasutada mänguväljakut.

Tänu kõigile, kes löid kaasa korraldajatena, aga ka neile, kes kuulajate ja vaatajatena kohale tulid!

Anneli Anijärve

Veeprogramm 2010

Hajaasustuse veeprogrammi abil on võimalik taotleda toetust puur- ja salvkaevude projekteerimiseks, ehi-

• Naiskoor Maimu 2009. aasta suvel Tallinnas laulupeo rongkäigu eel

ARVO MALINGU foto

tamiseks ja puhastamiseks, vee kvaliteedi parandamiseks, torustiku rajamiseks, vanade kaevude tampooneerimiseks ja teisteks välitöödeks. Aastatel 2008—2009 on Karksi vallas toetust eraldatud 17 projektile.

Käesolevaks aastaks on planeeritud toetuse kogumaht 200 000 krooni. Veeprogrammi programm dokumendis tehti 12. aprillil muudatusi, sellega saab tutvuda EAS kodulehel http://www.eas.ee/index.php?option=com_content&view=article&id=618&Itemid=541. Sellele lehele juhatub ka Karksi valla kodulehe info: <http://www.karksi.ee/?pg=106>. Muudatusi on taotlejatele, töö tegijatele ja taotlejatele esitatavates nõuetes.

Lähiajal kuulutab maavanem 2010. aasta veeprogrammi avatuks ja määrab taotluste esitamise tähtpäeva. Esialgsel andmetel on see 10. juuni. Jälgige infot ajalehes „Sakala“ ja valla kodulehel! Info ja kontakt Karksi Vallavalitsuses 435 5520, 435 2251.

Tõnis Laurik

Ikepera ei jää liigikaitsealaks

4. detsembril 2009 algatas keskkonnaminister oma käskkirjaga nr 2506 Karksi vallas paikneva Ikepera liigikaitseala kaitse alla võtmise otsuse tühistamise.

Keskkonnaamet teeb ettepaneku tunnustada kehtetuks Ikepera liigikaitseala kaitse alla võtmise otsus, sest sellel alal pole elupaikade seisund kaitstavale liigile soodne: liik pole tehispesa 16 aasta jooksul asustanud, kaitseala läheduses on kaitse all kaks soodsamas seisundis asustamata pesapaika ja puuduvad hästi säilinud struktuuriga kooslused.

Kaitseala kaitse alla võtmise otsuse kehtetuks tunnistamise eelnõu ja muud dokumendid pannakse avalikult välja 3.—17. maini Keskkonnaameti Pärnu-Viljandi regiooni Viljandi kontoris Paala tee 4 ja Karksi Vallavalitsuses Viljandi mnt 1.

Kui väljapaneku jooksul ei esitata soovi avaliku arutelu korraldamiseks, tehakse kaitse-eeskirja arutelu kirjalikult.

Vastuväiteid ja ettepanekuid Ike-

• Kohtumine Abja Gümnaasiumis

MARGUS MÕISAVALLA foto

pera liigikaitseala kaitse alla võtmise otsuse kehtetuks tunnistamise kohta saab esitada kirja teel Keskkonnaametile Viljandi kontoris Paala tee 4 või Karksi Vallavalitsuses Viljandi mnt 1, Karksi-Nuia kuni 17. maini. Lisainfo moonika.ani@keskkonnaamet.ee, tel 447 7392, 5343 5957.

Moonika Ani

Külastasime naabreid

Karksi Haridusseltsi liikmed võtsid nõuks lähemalt tutvuda Abja Gümnaasiumi ja kohaliku muuseumiga ning loomulikult kohtuda naaberkooli pedagoogidest pensionäridega.

Natuke aega bussisõitu ja juba peatusimegi Abja koolimaja ees, kus kolleegid meid juba ootasid. Kooli direktor Jüri Ojamaa võttis meid hubases valgusküllases õpetajatetoas lahkelt vastu ning rääkis õppeasutuse ajaloost, tänapäevast ja hiljutist teatud remondist, mis on andnud ruumidele värske näo. Heitsime pilgu ka mõnda klassiruumi.

Et meie seltsi liikmete hulgas on päris palju Abja kooli vilistlasi, siis saime kuulda arvukaid meenutusi nende kooliajast.

Kohtumine jätkus vestlusringis kohvitassi taga. Kõigil oli võimalus direktorile küsimusi esitada, saadi ka ammendavad vastused. Lahkudes tänasime pererahvast lahke vastuvõtu eest. Olime saanud tutvuda naaberkooliga ja vestelda koolielu probleemidest.

Kohalikkude muuseumi tutvustas hiljutine juubilar, kauaaegne Abja kooli direktor Aksel Tiidenberg. Kõigepealt vaatasime üle kõigiti kena noortekeskuse, mis leiab õpilastelt aktiivselt kasutamist. Muuseumi materjalidest saime põhjaliku ülevaate Aksel Tiidenbergi selgitava jutu põhjal: kogusime uusi teadmisi Abja ja selle ümbruse kultuuri kohta.

Oleme väga rahul selle meeldiva ja silmaringi rikastava külasõiduga. Täname meie energilist juhti Hille

Krusbergi, kes niisuguse toredate ürituste korraldas. Reisi toetas kohaliku omaalgatuse programm.

Eha Lepik

Sõnakunstnikud saavad kokku

22. mail kell 12 toimub Tuhalaane Kooli talus viies Karksi valla küla ja naabervalla sõnaseadjate ühine kokkusaamine. Seekord esitame kõike seda, mis meil aasta jooksul uut on kogunenud. Esitada võib nii proosat kui luulet, nii anekdoote kui valme — oluline on kohalik ja elust enesest. Üles võib astuda üksikult või grupiga. Üksikesinejale on aega 5 ja grupile 10 minutit.

Puhkehetke kehakinnituseks võtka kaasa oma lemmiktoit (küpsis, salat). Joogi saame kohalikest kaevust lisandeid manustades.

Ürituse paremaks kulgemiseks palun teatada osavõtust 14. maiks telefonil 433 2154. Meeldiva kohtumiseni!

Helvi Visnap

Tuhalaane külakoosolek

Tuhalaane külaavanem Enn Sarv ootab kõiki külaelanikke 27. mail kell 13 küla üldkoosolekule. Räägime eluviiside projektidest ja arutame uusi võimalusi.

Enn Sarv

„Kevadspinna 2010“

Mulgi Kalaklubi korraldab 15. mail Karksi-Nuia paisjärve ääres „Kevadspinna 2010“ landipüügivõistlust. Registreerimine kell 9—10 ja võistluspuük kell 10—13. Võistlejad täiskasvanud ja kuni 14-aastased noored (kaasa arvatud).

Osalemistasu eelregistreerimisel 75 ja kohapeal 100 krooni. Klubi liikmetele, noortele ja pensionäridele eelregistreerimisel 50 ja kohapeal 75 krooni. Täpsem info www.mulgi.ee.

Kuldar Toomla

Vallavolikogu esimees teatab

Karksi Vallavolikogu esimees soovib olla vallaelanikega elavas kontaktis ning hoida kätt elu pulsil. Kutsun vallaelanikke vallaelu korraldamisel kaasa rääkima ja oma arvamust avaldama. Igapäev arvamused on oluline!

Teemapüstitused, küsimused, ettepanekud ja arvamused on oodatud e-posti aadressil hendrik@agur.ee või telefonil 507 7757 või aadressil Viljandi mnt 1, Karksi vald, Karksi Vallavolikogu. * * *

Volikogu esimees võtab vastu iga kuu kolmandal kolmapäeval kell 9—14 Viljandi mnt 1 Karksi Vallavolikogu ruumis eelneval registreerimisel hendrik@agur.ee või vald@karksi.ee või helistades 507 7757 või 435 5510 või muul ajal ja kohas kokkuleppel.

Mulgi pidu 2010

Edimene Mulgi laulu- ja tanssupidu saab oleme 5. jaanikuul päeval Karksi lossimägeden. Rahvamassi akkave liikme Nuia vällaku päält kell 17, pidu akkap pääle kell 18.

Rohkempet saab täädä numbrelt 523 9232.

Aasta parim kokkutulek!

Lõikuskuu 20. päeval on Rapla- maale Toosikannule oodatud kodutähtsate ja noorte kotkaste organisatsiooni endised liikmed. Kokkutuleku ametlik avamine on 21. augustil kell 11. Meenutused, heietused, jõukatsumised, tants ja trall kestavad 22. augusti keskpäevani.

Osalemissooviga palume pöörduda oma kodumaleva noorteinstruktorigi poole. Info www.vilistlased.com või 515 1612, 517 7049. Osalemine on tasuta ja kohtade arv piiratud.

Kerstin Käärik

Sünnipäevanädal lasteaias — 65

1. juunil kell 10—17 on lasteaias kõikidele huvilistele lahtiste uste päev koos laste tööde näituse ja heategevusliku laadaga ning kell 15 on valla lastele koos Naksirallidega lasteaias mänguväljakul lastekaitsepäev. 2. juunil kell 16 on Karksi rühma lõpupidu ning 3. juunil kell 16 kontsert lasteaiavilistlastele ja endistele töötajatele.

Katrin Kivistik

Kontsert Karksi ordulinnuse päevadel

9. juulil kell 11 annavad koostöös Eesti Kontserdiga Karksi Peetri kiriku kontserdi ansambel Heinavanker (Eve Kopli, Kadri Hunt, Anto Önnis, Tõnis Kaumann, Taniel Kirikal ja Vambola Krigul, kunstiline juht on Margo Kõlar).

Kavas on Eesti vaimulik muusika, Cyrillus Kreek, eesti rahvakoraalid ja varajane polüfoonia.

Ansambel koondab varajast kirikumuusikast huvitatud inimesi. Ühist muusitseerimist alustas osa muusikutest stuudios LinnaMuusikud 1980-ndate lõpul, Heinavankri nime all tegutsetakse aastast 1996.

Paljud kontserdikavad on toetunud gregoriaani laulule, varajasele polüfooniale ja eesti vaimulikule rahvalaulule, samuti on pidevalt repertuaaris ka eesti autorite nüüdislooming. Heinavankrile on iseloomulik põimida kokku katoliku missa laulud ja Eesti aladel armastatud rahvalikud koraalid.

Ansambel on esinenud arvukatel festivalidel nii kodu- kui ka välismaal, moodunud hooajal ka mainekal Festival van Vlaanderenil Brügges.

Kai Kannistu

• Heino Seljamaa koos lastega Tuhalaanes. ANNELI ANIJÄRVE foto

KARKSI VALLAVOLIKOGUS

21. aprilli istungil

Osa võtsid Andre Aavastik, Hendrik Agur, Katrin Kivistik, Harri Kunimägi, Alli Laande, Laili Lamp, Leo Liiber, Heino Luik, Indrek Palu, Olavi Pikk, Enn Sarv, Raimo Sarv, Tarmo Simson ja vallavanem Arvo Maling. Puudusid Maire Sala ja Liidia Klaas.

♦Kehtestati toimetulekutoetuse arvestamise ja määramise aluseks olevad eluruumi alaliste kulude uued piirmäärad järgmiselt: korteriüür või hooldustasu kuni 10 krooni ruutmeetri kohta kuus; kütteks tarbitud soojusenergia või kütuse maksumus kaugküttega eluruumis kuni 45 krooni ruutmeetri kohta kuus ja kaugküttega eluruumis (ahi- ja elektriküte) ajavahemikul 1. oktoobrist kuni 30. aprillini kuni 15 krooni ruutmeetri kohta kuus; tarbitud vee ja kanalisatsiooniteenuste maksumus kuni 100 krooni üheliikmelise pere kohta kuus ning kuni 100 krooni iga järgneva pereliikme kohta kuus; tarbitud elektrienergia maksumus kuni 150 krooni üheliikmelise pere kohta kuus ning kuni 100 krooni iga järgneva pereliikme kohta kuus; tarbitud majapidamisgaasi maksumus kuni 100 krooni üheliikmelise pere kohta kuus ning kuni 75

krooni iga järgneva pereliikme kohta kuus; maamaksukulud kuni 2 krooni ruutmeetri kohta kuus; hoonetustulude kulud, mis on arvestatud kasutatavale eluruumile kuni 2 krooni ruutmeetri kohta kuus; tegelik olmejäätmete veotasu kuni 50 krooni iga pereliikme kohta kuus.

♦Otsustati seada hoonestusõigus munitsipaalomandis olevale Kalda 4b kinnistule suurusega 2386 m² ja sihtotstarbega elamumaa. Hoonestusõiguse aastatasu algsuuruseks määrati 5000 krooni. Hoonestusõiguse seadmiseks otsustati teha kirjalik enampakkumine, mille osavõtumaksuks kinnitati 500 krooni ja tagatisrahaks 5000 krooni.

♦Kinnitati vallavolikogu revisjonikomisjoni tööplaan 2010. aastaks järgmiselt: veebruar — aasta tööplaan koostamine ja kinnitamine, märts — haldamis- ja valitsemiskulude analüüs; mai — Karksi valla ametisikute majanduslike huvide deklaratsioonide läbivaatamine ja info koostamine; juuni — valla 2009. aasta eelarve täitmise aruanne ja aasta auditi läbivaatamine; september — valla eelarvest mittetulundusliku tegevuse täitmise protsessi selgus, eesmärgipärasus ja toetuste sihipärane kasutamine; november — Karksi valla 2010. aasta eelarve täitmisest.

KARKSI VALLAVALITSUSES

5. aprilli istungil

Osa võtsid Arvo Maling, Jüri Kert, Ly Laanemets, Andi Sõmmer, Urmas Suurpuu ja vallasekretär Inge Dobrus.

♦Määrati projekteerimistingimused elamu laiendusprojekti koostamiseks Vana-Rõuna kinnistul Ainja külas.

♦Anti ehitusluba Eesti Energia Jaotusvõrk osahingule rajatise „Kaks komplektalajaama 15/0,4kV ning 15 ja 0,4kV maakaabelliinid ja liitumiskapp” rajamiseks Lilli külas ning kasutusluba suurkaevule Pihlapuu kinnistul Hirmukülas.

♦Otsustati kiita heaks hajaasutuse veeprogrammi aruanne tehtud tööde kohta Paluveske kinnistul Ainja külas ja Pihlapuu kinnistul Hirmukülas.

♦Anti luba Viljandimaa Noortekeskusele projektlaagri „Viljandimaa õpilasmalev 2010” ühe rühma tegevusele Lilli looduskeskuses 28. juunist kuni 11. juulini.

♦Otsustati sõlmida osahinguga Maanteed leping valla 2010. aasta teede remondi omanikupoolseks tehniliseks järelevalveks maksumusega 19 818 krooni.

19. aprilli istungil

Osa võtsid Arvo Maling, Jüri Kert, Ly Laanemets, Andi Sõmmer, Urmas Suurpuu ja vallasekretär Inge Dobrus.

♦Määrati toimetulekutoetus 44 taotlejale kokku 84 672 krooni, ühekorde sotsiaaltoetus 12 abivajajale kokku 10 082 krooni ja laste õppekäigu toetus 10 lapsele.

♦Eraldati rahvatantsuseltsile Sõlesepad valla eelarvest 47 704 krooni.

ESIMENE MULGI MARATON TOIMUB 24. JUULIL

24. juulil toimub esimene Mulgimaa valdavasid läbiv jooksupidu Mulgi maraton, mille käigus on distantsid läbivate valdades mitmesuguse pikkusega võistlused — laste- ja rahvajooksud ning kepikõnd. Osalema ja kaasa elama on kutsutud kõik jooksusõbrad.

Mulgi maratoni korraldab Mulgimaa Elu Edendamise Keskus koostöös Tarvastu, Karksi, Halliste ja Abja vallaga.

Ametlikud distantsid on maraton 42,195, poolmaraton 21,1, ka Halliste—Abja jooks 6,5 kilomeetrit. Uuendus on võistlusklass 100+, kuhu saavad kuuluda võistlejad, kes kaaluvad 100 kilo või rohkem. Selle võistlusklassi eesmärk on pöörata tähelepanu kaalukamate võistlejate pingutustele ja selle tunnustamisele.

Maratoni start antakse 24. juulil kell 8 Tarvastu vallas Pahuveres Viljandi ja Helme maantee ristmikul, poolmaratoni start kell 10 Karksi vallas Polli mõisa pargi ringteel ja Halliste—Abja jooksu start kell 10.30 Halliste kiriku parklas. Finiš on Abja-Paluoja Posti-

maja pargis ning autasustamine on kell 13 sealsamas.

Registreerimine www.mulgimaa.ee ja startipaikades alates üks tund enne starti. Osalustasud: maraton 100 krooni kuni 30. juunini ja 200 krooni alates 1. juulist; poolmaraton: 50 krooni kuni 30. juunini ja 100 krooni alates 1. juulist; Halliste—Abja jooks 25 krooni kuni 30. juunini ja 50 krooni alates 1. juulist. Info hendrik@agur.ee, tel 507 7757, Hendrik Agur. Samas on oodatud vabatahtlikud rajakohtunikud. Palun end kirja panna www.mulgimaa.ee.

Mulgi pudru pidu on 23. juulil koos kell 18 Mustlas algava laste- ja rahvajooksuga. Laste- ja küllarahvajooksud ning kepikõnd on 24. juulil kell 10.30 Tuhalaanes ja Pollis.

Mulgi maratoni soovime propageerida tervislikku, karsket eluviisi ja rahva kehalist aktiivsust ning kaasata jooksusõpru tegelema vastupidavusaladega, pakkuda jooksusõpradele heal tasemel maratoni võimalust end nädalata ning tutvustada Mulgimaad kui kaunist ja huvitavat paikkonda.

Hendrik Agur

• Noortevahetusel Let Me In kohtusid Karksi-Nuia noored seekord ainult taanlastega. ERKI MALINGU foto

KARKSI-NUIA ESINDAB EESTIT

21. kuni 28. aprillini toimus meie vallas järjekordne rahvusvaheline noortevahetus Let Me In. Tegemist on noorte tööhoive projektiga, mille käigus proovitakse tõsta osalevate noorte tööturuväärtust. Projekti rahastas sihtasutus Archimedes Leonardo De Vinci fond ning nelja partnerriigi peale (Taani, Portugal, Saksamaa ja Eesti) on eelarve üle 1,5 miljoni Eesti krooni.

Meie pisikesse linna kuulumine Euroopasse tähendab ka selle murede jagamist, nimelt jäid meie noortevahetusele seekord Islandi tuhapilve ja Euroopa lennuliikluse katkemise

tõttu tulemata Portugali ja Saksamaa esindajad. Sellest tulenevalt jäi ka osalejate arv väiksemaks ning planeeritud nelja õpitöö asemel oli neid ainult kaks.

Seekordsetes õpitubades sai õppida ehitustööd, mis kulmineerus skulptuuriks, ning tantsimist, kus osalejad võisid katsetada erinevaid tantsu stiile nagu lolli-pop, hip-hop, break jne.

Seekordne Taani grupp oli natuke eriline, sest nad tulid teise võimaluse koolist ning olid kõik vanemad kui 18. Nende ellusuhtumine oli täiskasvanulikum ning peegeldas Taani tänase nooruse probleeme. Aga kind-

lasti oli selline projekt meie noortele väga uus kogemus. Kui mitme maaga noortevahetuste käigus saadakse sõpradeks alles viimastel päevadel, siis seekord oli näha seltsimist juba esimestest päevadest saati.

Projekti tulemusi esitlesime oma ja Abja gümnaasiumis ning Ruhja Noortekeskuses, kus oli meie ettevõtmisel suur edu. Skulptuuri õpitööd jäi meie noortekeskuse hoovi ilus mälestus kõigile vaadata.

Let Me In viib veel meie noori korra Taani ning annab meile korra võimaluse võorrastada kõiki maid.

Indrek Palu

APRILLIKUU LASTEAIAS

• Laulu- ja tantsupäev lasteaias
MAIE MOOSESE foto

Naljakuu sai alguse juba märtsi lõpul, kui Mõmmide rühm korraldas perepäeva „Nali meie sees”. Lapsed koos emade, isade, õdede ja vendadega lustisid teatevõistlustes ja mängudes. Kõik said kostüüme valida ja endid huvitavateks tegelasteks maskeerida ning siis teistele esitada. Lõpuks meisterdati koos vanematega naljapäeva prillid, mida kasutati lasteaias naljapäeval.

Märtsikuu lõpul sai teoks järjekordne laste folklooripäev, milleks olid ettevalmistusi teinud kõik rühmad. Õppisime selgeks mitu rahvalaulu, laulumänge ja tantsu. Vanemad rühmad tegid tutvust ka murdekeelsete lugudega. Lapsed õppisid vanasõnu ja katsusid jõudu osavusmängudes.

Igal aastal oleme tutvunud ka mõne rahvapilliga, seekord uurisime lähemalt torupilli. Seda põnevast pilli tutvustas ja mängis meile naabervalla õpetajast pillimees Märt Tomp. Tore pidu lõppes torupilli saatel ühises tantsuringis.

Naljapäev leidis aset 1. aprillil hommikupoolikul lasteaias saalis, kuhu kogunesid nii väikesed kui suured, et üheskoos mängida mängu ja teha nalja. Saalist lahkudes võeti terveks päevaks kaasa lõbus tuju.

5. aprillil hommikul üllatasid meid kaks lihavõttejänkukest, kes kinkisid lastele sokolaadimune. Koos jänkudega löödi ka tantsu.

8. ja 15. aprillil käisid Mõmmide

rühma lapsed raamatukogus. Esimesel korral said lapsed teada, et seal on kõige vanem raamat 105 aastat vana ja kõige paksemas raamatus on 1200 lehekülge. Teisel korral meisterdati. Lapsed kinkisid raamatukogule endi tehtud raamatu „Värvilised munad”.

12. aprillil jagasid Mõmmide rühma lastele teadmisi tädi Eda ja tuletoorjuja Mait sellest, kuidas käituda tulekahju korral. Ühiselt mängiti läbi helistamine numbrile 112. Lõpul kinkiti lastele rinnamärk „Tean tules”, lapsed said ka kommi ning rühmale kinkiti kolm värviraamatut.

Aprillis, künnipäeval, käisid Mõmmide, Oravate ja Jänkude rühma lapsed kultuurikeskuses „Väikestel virreidel”. Olime seal kõige nooremad osavõtjad, kuid ühises mängu- ja tantsuringis polnud vanusel tähtsust. Nägime kokkutulnud koolilaste esituses mitmeid tuttavaid mängu ja tantsu, mida oli tore kaasa teha. Mõmmid ja Oravad esitasid ka oma karjalaste kava „Kiri kits mõtsa!”.

19.—23. aprillini tähistati lasteaias südamenädalat. Esmaspäeva hommikul olid laike tulnud tervitama jänkuke ja väike tüdruk, kes andsid lastele teadmisi tervislikust toitumisest ning sellest, kui oluline on aktiivne liikumine. Alates teisipäevast alustati päeva väikese ülemajalise virgutusvõimlemisega.

Teisipäeval, 20. aprillil võeti koos vanematega ette matk lossimägedes-

se, kus matkajad Nuiast ja Karksi said lustida koos jänku ja tibuga. Matkaskellidele pakuti värskenduseks puu- ja juurvilju ning joogiks karastavat vett. Kõik osalejad said täita osaleja kaardi sarjas „Vallarahvas, liikuma!”. Osalejate vahel loositakse välja auhinna. Kõikidel oli võimalus minna ka kirikusse.

Südamenädalal rääkis veel hambaarst Juta Peterson lastele, kui olulised on hammaste õige hooldus ning tervislik toitumine.

22. aprilli õhtupoolikul toimus lasteaias laulu- ja tantsupäev „Süda laulab ja tantsib”. Esinema oli tulnud lasteansambel K-Duur, kelle solistidena astusid üles ka meie maja noored solistid Eva-Lotta Metsa, Liisbet ja Marleen Mets ning Kertu ja Mirtel Vokk. Kõigepealt tantsisid neli *lime*-tantsijat „Rosalandat”. Seejärel oli jalakeerutamise aeg. Rumbat tantsisid nii Mõmmide, Oravate kui ka Jänkude rühma lapsed. Oravate rühm näitas aga valitsimise oskust. Üllatustantsijate astusid üles Valli ja Sulev Helin. Lõpuks keerelesid kõik lõputantsus.

Südamenädal lõpetati reede hommikul lasteaias saalis, kus lastega lustisid taas tibu ja jänkuke ning tehti kokkuvõtte lõppenud nädalast.

Täname kõiki lapsevanemaid ja häid abilisid!

Kaire Sinimets, Anne Tiitus
ja **Anneli Mäets**,
lasteaiapäetajad

• Sudistes sünnipäevapeo avamise ootel
IVI LIIVA foto

15 AASTAT SUDISTE MAANAISTE SELTSI

Seltsi asutamise mõte tekkis Sudiste naistel 1995. aasta märtsikuus. Ideega liitusid naaberkülad inimesed Mäekülalt ja Hirmukülalt ning 5. aprillil asutasid 33 naist Sudiste Maanaiste Seltsi, võtsid vastu põhikirja ja valisid juhatuse.

Piirkonna elanike, Karksi valla ja mitme programmi toetusel on maanaiste selts viinud ellu mitmeid investeeringu- ja tegevusprojekte. Lammutati varisemisohulik puukuur, restaureeriti kivimüür ja püstitati lipumast. Euroopa Liidu rahaga on ostate arvu ja paigaldatud internetiühendus, muretsetud rahvariided ja pillikomplekt, ehitatud tualettruum ja ahi, uuendatud aknad ja parandatud välitrepp. Suvel vahetatakse külamajal katus.

Arvukad seltsi tegevusprojektid on hoidnud alal külaelu. Kaubabussi ootamisel või kohtumistel saadakse kokku külatoas, siin saab laenutada raamatuid ja teha arvutis pangatehinguid. Külamaja ja selle ümbruse hoiab korras maja perenaine Krista Kunimägi. Seltsi hing ja kohaliku kultuuripärandi säilitaja on folkloorirühm Sudijad, kes sisustab külarahva kokusaamisi. Külamaja teisel korrusel käsitöötubades lõksuvad kangasteljed. Korraldatakse kohtumisi, õppepäevi ja õppereise. Iga paari aasta tagant peetakse külapäeva. Eeloleval suvel augustikuus kogunetakse külapäevale Mäeküla Pisina talle.

Sudiste Maanaiste Seltsi sünnipäevapeol rääkis tehtud seltsi esimees Anneli Mäeots, kes tänas abili-

si ja toetajaid ning pidas meeles oma eelkäijaid Hille Krusbergi ja Silvi Keernikut. Seltsirahvale jagasid häid soovide ja õnnitlusi külalised Karksi Haridusseltsist ja Karksi Kultuuriseltsist. Menuka esinemisega tervitas pidulisi Tuhalaane Külaperede Selts. Kitzbergi-aegsetest naistest oli kohal ja rääkis oma muredest meestega Tiibuse Mari, keda kehastas Ilse Israel.

Maanaiste seltsi tegevust tunnustasid vallavanem Arvo Maling, head abilisid Leili Nael, Valdur Kilk ja Harri Kunimägi.

Sudijate meeleolukas tantsukava, Sulev Helini laul ja tantsumuusika ning suupisted kohvilauas muutsid sünnipäevapeo nauditavaks.

Helve Joon

MUUSIKAKOOL ON IGA PÄEV TÄIS TEGEVUST

Märtsikuu teisel poolel toimunud vabariiklikul kandlekonkursil esindasid Karksi-Nuia Muusikakooli viis noort kandlemängijat, kes esinesid seal väga tublilt. Lisaks ühele kiituskirjale ja kolmandale kohale saavutas meie õpilastest Maarja Mõts oma vanuseklassis teise koha.

23. aprillil esinesid meie kandleansambel ja Tuulepuu koos Viljandi Muusikakooli kahe ansambliga ühisel jüripäevakontserdil Viljandis pärimusmuusika aidas.

24. aprillil toimus Põlvemaal Mooste mõisas XI Eesti rahvamuusikatõotluste festival „Moisekasti Elohelü 2010“. See on omal alal vabariigi kõige staažikam ja esinduslikum. Võistlustules oli 14 kollektiivi üle Eesti ja kohal olid tõesti selle ala parimad tegelased.

Tuli esitada üks kohustuslik lugu ja üks lugu omal valikul. Ansambli

Tuulepuu õnnestus viiest peapremiast üks koju tuua, nimelt festivali patrooni proua Ingrid Rüütli patroonipremia nimega kannel. See oli juba teine auhinnakannel ansambli. Nimelt eelmise aasta saadi üks kannel Väatsa regilaulu festivalilt.

Lisaks saadi ka veel Võro Uma Peo eripremia murdekeelise laulu eest. 12. mail on kultuurikeskuses muusikakooli suur kevadkontsert, kus esimeses pooles esinevad muusikakooli solistid ja ansamblid, teises pooles aga õpetaja Ivi Harju juhendatavad laululapsed ja noored, lisaks muusikakooli vokaalansambel. Vaheajal pakutakse külalistele kohvi, teed ja suupisteid.

Kontsert algab kell 18 ja on tasuta. Olete kõik väga oodatud! See üritus on muusikakooli 35. juubelaasta avatüritus, juubelipidu ise tuleb 28. augustil.

26. mail sõidab muusikakooli rah-

vas külla Ruhja Muusikakoolile, kus antakse õpilaste ja õpetajate ühis-kontsert. Loodame sellest traditsioonilist üritust ja lätlasti omakorda sügisele külla kutsuda. Naabritel võiks ju olla hea komme aeg-ajalt teineteisel külas käia!

Ja loomulikult käib praegu suur töö ja õppimine esimese Mulgi laulu- ja tantsupeo kava omandamisel. Pidu toimub 5. juunil 2010 kell 18 Karksi lossimägedes. Esimest korda astub siis laiema avalikkuse ees üles ka laste folgiansambel, kuhu kuulub kaheksa liiget.

Nii et tegemist on muusikakoolis küll ja veel!

Muusikakooli lõpetajate lõpuaktus on laupäeval, 15. mail kell 13 ja kooli lõpuaktus on reedel, 28. mail kell 15.

Margus Pöldsepp

Tegele endaga!

Eestis pöördus eelmisel aastal südame- ja veresoonehaigustega meditsiiniteenistuse poole üle 104 000 elaniku. Mõelgem, kui suur arv see on meie väikese rahvaarvu juures. 14 protsenti viiendate klasside õpilastest peetakse ülekaaluliseks. Eestis sureb kõige rohkem inimesi südame- ja veresoonehaiguste tagajärjel. Meeste eluiga on väga lühike. Need on ainult mõned kurvad faktid meie igapäevaelust.

Arvuti ja telekas on ühest küljest head sõbrad, aga teisest küljest ka vaenlased, sest inimesed liiguvad vähem. Eriti laastavalt mõjuvad need kaks sõltlastele.

Juba mitu aastat peetakse ülevabariigilisi südamenädalaid, kus meelitatakse inimesi liikuma, peetakse loenguid ja korraldatakse teisi kampaaniaid.

Viljandimaal on viimastel aastatel populaarseks muutunud üritus „Vallarahvas, liikuma!“. Karksi vald on igal aastal selles kaasa löönud. Tänavu tegid kaasa lasteade ja gümnaasium.

Kui kogu südamenädala ajal oli ilm tuuline, sombune ja külmal, siis lasteade ürituseks tuli päike pilve vahelt välja ja tuul rauges. Lastel õnnestus ilma nautima kutsuda ka vanemaid. Südamenädala juhatus sisse Tuhalaane küla ning nädala lõpetas Polli. Mõlemal külal ei vedanud ilmaga. Tuhalaane matka ajal oli ilm tormine ning Polli matka aegu sadas maha lumi. Päeval, mil kontrollpunkt oli avatud Karksi kergliiklusega teel, sadas lausvihma. Kepikõnnil ja jüriöö orienteerumisel oli ilm natuke leebem.

Selle aasta jüriöö orienteerumise korraldasid kultuurikeskus, noortekeskus ja spordikool. Kontrollpunktides juhiti tähelepanu nendele ohualikatele, mis soosivad südamehaigusi, need on ülekaal, vähene liikumine ja vale toitumine.

(Järg 4. lk.)

VELJO URMI foto

• Jüriöö orienteerumisvõistluse võitnud Kursi Koolkond

HANS MÕTSA foto

• Rändauhinna võitis vastu Karksi vallahoolduse võistkond Kaunis Linn

KULTUURIKALENDER

KULTUURIKESKUS

E, 3. 05	kell 10	Nuia Jahiseltsi trofeede näitus sinises saalis. Näitust näeb 1. juunini
	kell 14	Gümnaasiumiõpilaste kunsti- ja käsitöö-näituse avamine II korruse fuajees. Näitus on avatud 31. maini
	kell 18	Ilupäev
3.—7. 05.	kell 10	Näitus „Vabaduse kullakoormad“ I korruse fuajees
N, 6. 05	kell 18	Gümnaasiumiõpilastel emadepäeva kontsert
R, 7. 05	kell 11	Nuia PMT aktsionäre üldkoosolek
L, 8. 05	kell 12	Emadepäeva tähistamine
T, 11. 05	kell 10	Külas on Võrumaa kultuuritöötajad
K, 12. 05	kell 18	Karksi-Nuia Muusikakooli kevadkontsert
L, 15. 05	kell 10	Kultuurikeskuse õues talukauba, taaskasutus- ja käsitöö kevadlaat
T, 18. 05	kell 11	Lasteteater REKY „Kakuke“, pileti 55 krooni
R, 21. 05	kell 17	Naiskooori „Maimu“ juubelkontsert
L, 29. 05		Viljandimaa laulu- ja tantsupidu Viljandis
P, 30. 05	kell 14	Represeeritute klubi õhtu

NOORTEKESKUS

1.—8. 05		Noored rahvusvahelisel noortevahetusel „Bridges“ Taanis
N, 6. 05	kell 15	Meisterdame
10.—11. 05		Eesti Avatud Noortekeskuste Ühenduse üldkogu Keilas
K, 12. 05	kell 16	Noorteaktiivi koosolek teemal „Aktiivne suvi“
N, 13. 05	kell 15	Joonistame
K, 19. 05	kell 14	Jalgrattamatk „Tunne oma koduvalda“ koos piknikuga. Eelregistreerimine noortekeskuses (ratas saab samast laenata)
N, 20. 05	kell 15	Meisterdamine
N, 27. 05	kell 15	Joonistamine

Projekti toetuse korral jätkuvad „Ühiselt ja ürgselt“ õpitoad, jälgige reklaami.

KARKSI KÜLAMAJA

P, 9. 05	kell 14	Emadepäeva kontsert lastebändilt K-Duur
K, 12. 05	kell 10	Eakate ennelõuna
R, 21. 05	kell 20	Hooaja lõpupidu. Jälgige reklaami!

LILLI KÜLAMAJA

L, 8. 05	kell 18	Karksi valla 8. pillimeeste päev
E, 24. 05	kell 13	Pärastlõuna teelaus
L, 19. 06	kell 20	Lilli jaanipidu, mängub Re-Start

Külamajale jääb õigus kavas muudatusi teha. Jälgige reklaami!

POLLI KÜLAMAJA

K, 12. 05	kell 10	Kasutatud riiete ja jalanõude müük
K, 19. 05	kell 12	Köögitund: Tupperware toodete tutvustus
P, 30. 05	kell 11	Külaliikumise mõtetalgud

TUHALAANE KÜLAMAJA

N, 6. 05	kell 11	Seemnete müük, korraldab Karksi-Nuia aiandusselts
T, 11. 05	kell 11	Perede teehommik „Elu ei ole peaproov“. Lektor Hille Krusberg
N, 20. 05	kell 11	Tupperware köögitund. Külmsupp

Igal neljapäeval kell 11 käsitööring. Külamaja jätab endale õiguse teha muudatusi.

KARKSI-NUIA RAAMATUKOGU

Näitused		
3. 05—29. 05		„Poola — mõtetes teiega“ ja „Oht maapõues“

KARKSI-NUIA LASTEAD

T, 4. 05	kell 16	Tibude rühma pidu „Kevadpidu“
	kell 17	Kiisude rühma pidu „Kevadet otsimas“
K, 5. 05	kell 16	Piilude rühma pidu „Nõo, las käia!“
	kell 17	Jänkude rühma pidu „Piibeheleneits!“
K, 5. 05	kell 10	Kooliminekute liikumispäev Holstre-Pollis
N, 6. 05	kell 9	Fotograaf Nuias
N, 6. 05	kell 16	Mõmmide rühma pidu „Hobusemäng“
	kell 17	Oravate rühma pidu „Kiri kits mõtsa“
R, 7. 05	kell 16.30	Fotograaf Karksi rühmas
R, 7. 05	kell 16	Karksi rühma pidu „Jäneseema pirukas“
10.—14. 05		Ökokratsi loodusnädal „Müra pole muusika“
K, 12. 05	kell 11.30	Mõmmide ja Oravate rühma maastikumäng
N, 13. 05	kell 9	Kooliminekute ekskursioon Kiilingi-Nõmme lasteada
N, 20. 05	kell 10.30	Spordipäev
R, 28. 05	kell 16	Lõpupidu Nuias
N, 3. 06	kell 16	Lõpupidu Karksi rühmas

AUGUST KITZBERGI NIMELINE GÜMNAASIUM

E, 3. 05	kell 13	Õpilastööde näituse avamine kultuurikeskuse näitusesaalis
T, 4. 05		Kohtumine koolitöötajatega, 4a klassi etendus „Vapper keefir“
N, 6. 05	kell 18	Emadepäevale pühendatud kevadkontsert
1.—14. 05	kell 15	Kooli meistrivõistlused kergejõustikus
T, 11. 05		1.—4. klasside spordipäev
N, 13. 05		5.—11. klasside spordipäev
R, 14. 05		11. klassi uurimistöde avalik kaitsmine
16.—22. 05		Comeniuse õpirännak
17.—21. 05		Aasta õpilase valimised
24.—28. 05		Maailmakool
N, 3. 06		Kooli tantsupidu, 9. klassi lõpukell
R, 4. 06		Kooliaasta lõpuaktus

KARKSI-NUIA AIANDUS- JA MESINDUSSELTS

N, 6. 05		Aianduse õppepäev Tuhalaane külamajas
P, 9. 05		Toimetame väikese tasu eest kauplusest „Kadri“ tellitud emadepäeva kimpe ka koju kätte
L, 22. 05		Korraldame sõidu kevadpealinna Türile lillelaadale. Info ja registreerimine 433 1602 või kauplusest „Kadri“

Õnnitleme sünnipäeva puhul!

1. mai	Maie Sarv	Karksi-Nuia	65
5. mai	Heldi-Melaine Koppel	Karksi	75
8. mai	Rain Tauts	Hirmukiila	70
12. mai	Anna Kanter	Karksi-Nuia	85
12. mai	Hans Sillaots	Karksi	65
13. mai	Maie Tiik	Ainja	65
14. mai	Maie Tiidu	Karksi-Nuia	70
17. mai	Riho Loit	Karksi-Nuia	70
18. mai	Leili-Amalie Kirik	Karksi-Nuia	85
20. mai	Margus Annus	Muri	65
22. mai	Endel Kits	Karksi-Nuia	75
23. mai	Elmar Okas	Karksi-Nuia	70
23. mai	Heldi Otto	Allaste	65
26. mai	Juhan Palu	Karksi-Nuia	70
31. mai	Zoja Orav	Karksi-Nuia	80

Õnnitleme väikese vallakodanikke ja nende vanemaid!

29. märtsil sündisid Anu Kampuse ja Veljo Urmi perre kaksikud ARTUR FRED ja KARL JOHAN.

16. aprillil sündis Illika ja Dmitri Orava perre poeg OSKAR.

Tegele endaga!

(3. lk. järg)

Orienteerumise käigus vaadati üle kõik Karksi-Nuias asuvad mälestusmärgid ning avastati, et turule oli juurde tulnud veel üks uus mälestusmärk kotka kujul.

Enne orienteerumist joosti teist aastat võidu Kitzbergi mäel. Mõlemad eelmise aasta jooksu võitjad olid kohal. Naistest õnnestus Berit Hromenkovil jooksuvõitu korrata, aga eelmise aasta meeste võitjal Siim Kambekil see ei õnnestunud, kuigi ta jooksis välja täpselt sama aja nagu eelmiselgi aastal: meeste võitja Raiko Elming oli kümnendik sekundiosa kiirem. Kitzbergi mäejooksu tulemustega saavad huvilised tutvuda valla koduleheküljel.

Südamenädala üritustel löi kassa üle poole tuhande vallakodaniku ning korraldati kuus üritust. Täna kõikide südamenädala ürituste eestvedajaid ja korraldajaid!

Tegelegem endaga! Südamenädala kuldseid soovitusi on: toituge õigesti ja liikuge rohkem! Kellelgi pole hilja alustada liikumisharjumuste kujundamist. **Leo Liiber**

Mainori Kõrgkoolis algab vastuvõtt

Mainori Kõrgkooli Viljandi õppekeskuses algab dokumentide vastuvõtt 25. mail. Vastuvõtukatsed (akadeemiline test ja vestlus) tasuta õppekohtadele kandideerijatele on 30. juunil ja 7. juulil kell 14 Viljandi õppekeskuses. Sisseastumiseks peab kandidaadil olema keskarhitud.

1993. aastast Viljandi tegutsev õppekeskus pakub rakenduslikku kõrgharidust neljal alal. Need on ettevõtlus, juhtimine, infotehnoloogia ja disain loovettevõtluses. Igal õppekaval on kõrvalerialad, mille hulgas teevad üliõpilased valiku esimese õppeaasta lõpus. Kõigi õppekavade üliõpilased saavad õpingute käigus baasteadmised majandusest, et olla valmis ka ise ettevõtlust alustama.

Mainori Kõrgkooli õppesüsteem on paindlik. Soovi korral saab üliõpilane õpingute jooksul muuta pea- või kõrvaleriala. Kui üliõpilane vahetab elu- või töökohta, on õppegruppide olemasolul võimalik muuta ka õppekeskust või õppevormi.

Rakendus kõrghariduse erineb akadeemilisest selle poolest, et suurem on praktiliste ja praktiliste ainete osakaal ning paljud õppejõud on ise erialal töötavad praktikud.

Kui tekkis huvi selles kõrgkoolis õppimise vastu, siis võtke ühendust õppekeskuse töötajatega tel 433 3193 või 526 8028, kirjutage aadressil viljandi@mk.ee või vaadate kooli kodulehte www.mk.ee.

Kati Pell ja **Marielis Palmiste**, üliõpilased

Mälestame jäädavalt lahkunuid ja avaldame kaastunnet omastele

PEETER ERELINE
29. 08. 1946 — 28. 03. 2010
Univere

LEONID SHMALTSEL
18. 05. 1950 — 20. 04. 2010
Karksi

AILI AHUN
7. 09. 1937 — 22. 04. 2010
Karksi-Nuia

LARVESEN AUTOKÄSIPESULA

Karksi-Nuias, Pärnu mnt 6a
on avatud E—L 9—18

Kevadhinnad sõidautodele:

- kiirpesu 75 krooni
- välipesu 125 krooni
- pigieemaldus 120 krooni
- keemiline puhastus 50–600 krooni
- poleerimine alates 800 krooni
- vahatamine 250 krooni
- Kaubikule 15% ja mahtuniversaali lisandub 10%
- Koduvaiba puhastus ja pesu alates 100 kroonist, firmadele lisandub käibemaks 20%.
- Samas sõidauto järelhaagiste müük.

Info tel 5367 8944.

• LILLED EMALE

MAIRE TORIMI foto

• SPORT •

Noored olid Türil edukad

27. märtsil toimusid Türi staadionil Eesti kergerüstiku karikavõistlused heidete alal, kus Karksi valla noorsportlased esinesid hästi. Toodi ära kuus karikat, neist kaks esimese, kolm teise ja üks kolmanda koha oma.

Kettaheites PA (poiste A-klass, sünniaasta 1993—1994) klassis näitas võimu Raido Vaan, kes võitis tulemusega 48,77 m. Teisena väljus heitlusest Targo Saarniit 41,60 m. Kettaheites tegi kaasa ka Karksi-Nuia noorsportlane Marko Aasna, kuid tema tulemuseks jäi 35,41 m, mis andis talle 7. koha.

MJ (meesjuuniorid, sünniaasta 1991—1992) klassi varasheites saavutas teise koha 44,94 m Ingo Rosen-

berg. PA (poiste A-klass, sünniaasta 1993—1994) klassis saavutas tubli kolmanda koha Marko Aasna 38,65 m. Tõrvast pärit Kirke Kirt võistles kahe vanuseklassis. Naiste hulgas (sünniaasta 1988—1990) võitles ta välja teise koha 39,18 m ja NJ (sünniaasta 1991—1992) klassis esimese koha tulemusega 38,42 m.

Õpilaste treener Rein Ahun oli tulemustega üldiselt rahul. Ta nentis: „Kohtadel polnud vigagi, kuid tulemusel oleksid võinud paremad olla.“

Karikavõistlustega pandi avalõök 2010. aasta välisloojale. Järgmised vabariiklikud heitevõistlused toimuvad 29. juunil Valga staadionil, kus tuleb heitlus meistritiitli peale.

Ingo Rosenberg

MOTOKROSS KARKSI CUP 2010

Juunikuu esimesel nädalavahelehtel saab Ainja krossirajal näha tipptasemel võidusõitu: Karksi Tehnikaspordi klubi eestvedamisel toimuvad Eesti karikavõistlused soolomootorlastele ja Eesti meistrivõistlused etapp külgevankritele motokrossis. Kohal on kõik Eesti selle ala parimad ning tulla on lubanud ka võistlejad Soomest ja Lätist.

Starditakse viies masinaklassis: 85cc, MX2, MX1 külgekorvid ja Quad. Osaleb ka mitu Karksi valla krossisõitjat eesotsas eelmise aasta karikavõitjate ja Läti meistrite Kert Variku ja Erkki Kõivuga. Esimene võistlustart antakse kell 11.

Ootame meeldivat publikut Ees-

• **Eero Ilves** Ainja krossirajal MARNEK TUGEVUSE foto

ti parimatele krossisõitjatele kaasa elama. **Indrek Lepik**

Õnnetus hüüab tulles

Kevadine suurpuhastus korstnas

Päästeteenistus tuletub meelde, et saabuvate soojemate ilmade ajal on sobiv aeg mõelda korstnapühkimise ja kütteseadmete hooldamise peale. Külma ja pikk talv on kütteseadmetele pannud suure koormuse, mistõttu need tuleks lasta asjatundjal kriitilise pilguga üle vaadata.

Tuleohutuse tagamiseks tuleb lisaks lõõride puhastamisele kontrollida, et ahi ja korsten oleks pragudeta ning tahmaluugid tihedalt suletud. Kevadel hooldatud kütteseadme ja puhastatud korstnaga on sügisel kütteperioodile kindlam vastu minna.

Tuleohutusalast nõu ja korstnapühkijate kontakte saab küsida ka päästeala infotelefonilt 1524.

Kulupõletamine on keelatud!

Kulupõletamine on keelatud tuleohutlikul ajal ehk lume sulamisel kuni sügisvihmade saabumiseni.

Tihti saab põleng alguse järelevalveta lõkkest. Hooletu tuletegemise eest vastutab küll süütaja, kuid selle tagajärjed võivad olla saatuslikud kõigile ümbruskonna inimestele, loomadele, hoonetele ja loodusele. Päästeteskus soovib jälgida, et naabrid kulu põletamise keelust ning tuleohutusnõuetest lõkete tegemisel kinni peavad, sest tule levik ei tunne maavalduste piire.

Lõkete tegemisel tuleb ohte arvestada

Kevadised heakorrad toovad alati endaga kaasa lõksetegemise. Et lõkkest ei saaks alguse kulupõleng, tuleb täpselt järgida tuleohutusnõudeid.

Lõket võib teha üksnes tuulevaikse ilmaga, tugeva tuulega lendavad sädemed kaugele ja tagajärjed võivad olla päris karmid. Ohutuse tagamiseks peab lõkkest olema metsast vähemalt 30 ja hoonetest vähemalt 15 meetrit eemal. Tuleb jälgida, et lõkkest lähimbruses ei oleks kergesti süttivaid materjale või kulu ja kindlasti varuda käeulatuses esimesed kustutusvahendid (näiteks ämber vee ja liivaga ning märjad oksad).

Pärast tuleb hoolitseda, et tulease saaks korralikult kustutatud, kasutades selleks vett, mulda või liiva. Kodustest või väiksematest lõkkestest päästeteenistust teavitama ei pea.

Tee olgu korras ja suitsuandur majas!

Päästeteenistus on mures maapiirkonnas üksi elavate vanemate inimeste pärast. Hajaasustusega piirkonnas avastatakse tulekahju liiga hilja ning traagilised tagajärjed on seepärast vältimatud. Päästeteenistus palub tähelepanuga suhtuda oma lähedastesse, tuttavatesse ja naabritesse ning tulekindlastada neile meelde suitsuanduri vajalikkust ja abistada vanemaid inimesi elu päästma seadme paigaldamisel.

Kui linnade ja suuremate asulate puhul on operatiivabi kohalejõudmine suhteliselt lihtne ja kiire, siis ääremaadele jäävate metsataludeni jõudmine võib olla raskendatud. Siinkohal tulebki päästeteskus inimestele meelde, et operatiivse abi efektiivsus õnnetuse korral sõltub suurel määral juurdepääsuteede läbitavusest. Seetõttu on just maapiirkondades hea oma kodutee korras hoida.

Erki Rimmelkoor, Lõuna-Eesti päästeteskuse ennetusbüroo juhataja

Esimesed sõjajärgsed

(Algus märtsis 2004)

Viiekümmendate aastate algul näitas Abja paikkonna kohustusliku ringvaate eelkohalikke uudiseid. Selleks eemaldati valgustamata uuel filmilt kinnisti lahuses emulsioonikiht. Pestud ja kuivatatud läbipaistvale filmilindile joonistas kunstnik, kelle nime ei avaldatud, värviliste tuššidega pildid ja kirjutas kohalike võimude kontrollitud teksti. Spetsiaalse projektoriga lasti pildid kaader kaadri haaval suurele ekraanile. Sama projektori abil lisati vöörkeelsetele mängufilmidele eestikeelne tekst. Kui tekst mõnikord hilines, hakkasid vaatajad jalgadega kolistama, et demonstراتoreile märku anda. Üksikud mängufilmid olid juba varem dubleeritud eesti keelde.

„Abja uudised“ keskendusid kohalike väärnähtuste paljastamisele, näiteks võib tuua majaanik A, kes ei koristanud kõnniteed, kõigile tuntud joodik magas avalikus kohas, P ja J kaklesid pärast tantsupidu, E viskas K-le sõlgiaabri sisu kaela, kulak R ei täitnud metsatöönormi ja söökla müüakse kuivanud võileibu.

Endi joonistatud diafilme-koomikseid tegime ja näitasime ka kodus, publikuks olid vanemad ja klassikaaslased. Projektoris kasutasin filmskoopki, mille objektivi asendasin vanaaegse taskulambi 6-sentimeetrise läätsena. Valgust läbi mattklaasi andis mootorratta pirn, mida toitis käsitsi vändast pööratav ümbermähitud telefoniinduktor. Pildid tulid seinale riputatud valgele riidele, päeval katsin toa akna teki kinni.

Abja raamatukaupluses müüdi ka venekeelseid diafilme, mis olid mustvalged nagu mängufilmid. Diafilmid olid ajaloo, kunsti, spordi, tehnika, looduse ja muinasjutte ainetel. Neid oli ka varem kinos näidatud mängufilmidest ning need olid samade kaadritega. Võib nimetada näiteks „Stalinlikud suurehitused“, „Moskva 800 a“, „Kevadine sumin“, „Aleksander Nevski“, „Looduse ümberkujundamise stalinlik plaan“, „Stalingradi lahing“, „Admiral Nahhimov“, „Igavene Kaštšei“ ja „Imekaunis Vassillis“.

Müügil olid ka diafilmi projektorid, mis töötasid võrguvoolul, 12-voldist autopirni toitis sisseehitatud väike transformator. Kitsasfilmi kinoprojektoreid vabamüügil ei olnud, neid eraldati piiratud arvul vaid õppeasutustele, kus oli filmidemonstraatori tunnistust omav isik.

Pedagooge ettevalmistavate kõrg-

koolide kavva võeti ka kitsasfilmi demonstraatori kursuses, mis lõppes eksamiga. Nuias koolis oli filmidemonstraatori tunnistus esialgu internaadi kasvatajal Elve Rullil, hiljem ka Margus Moisavallal ja Ahto Jänesel. 1957. aastal eraldati koolile 16 mm filmiprojektori „Ukraina“ komplekt. See koosnes töökindlast projektorist, lampvõimendist, pingeregulaatorist, filmirulli ümberkerimisseadme ja puitkastis valjuhääldist koos vajalike lisavahendite ja juhtmetega.

1956. aastal algasid Narvast 2 kilomeetrit edelas Narva veehoolda loodekaldal Soldinos suured ehitustööd. Kolme aastaga kerkis tühistmaale hülgasliku soojuselektrijaama 200 meetri pikkune ja nelja 150 meetri kõrguse korstnaga jõujaama hoone. See sai nimeks Balti soojuselektrijaam ning oli toona maailma suurim põlevkiviküttel elektrijaam.

Toodetud elektrile lisaks andis see kuuma vett Narva majadele. Veega varustamiseks kaevati veehooldlast jõujaamani kanal, mis vooderdati betoonplaadidega. Jõujaam pidi rahuldama N. Liidu loodepiirkonna kogu elektrenergia vajaduse lähema 15 aasta jooksul.

24 ligi viiekorruselise maja kõrgust tolpõlevkiviküttel katelt neelatud tohutuid koguseid põlevkivi, mida kaevandisid sammuvad hüideksavaatorid lahtistes karjäärides. Põlevkivi vedasid spetsiaalselt karjäärirööks ehitatud ülisuured kallurid.

Kateldes tekkinud tuhk uhuti vee- ja jõujaama lähedal asuval tuhaväljale. 12 turbogeneraatorit, igakuise võimsusega 100—200 megavatti, andsid jaama koguvõimsuseks 1600 megavatti. Kõrgrohu auruturbiinid koos ligi 3-meetrise läbimõeduga, pealt kollaseks värvitud generaatoritega paiknesid reastikku valgusküllases masinasalis, mida läbi kõrgete akende valgustas ka päike. Siin-seal pottides sirgusid toataimed, saalis valitses piinlik puhtus.

Turbiinides kasutati auru rõhul kuni 150 atmosfääri temperatuuriga üle 600 kraadi. Generaatoreid juhataiti surve all oleva vesinikgaasiga. Generaatoriga samal völlil töötas väiksem, magnetvälja tekitav ergutusgeneraator. Müratase oli viidud miinimumini, töötamisest andsid märku vaid mooterriistad. Generaatori kõrval võis kaaslasega häält tõstmata vabalt vestelda.

Ahto Jänes
(järgneb)

• Viiekümmendail aastail valminud Rimmu hüdroelektrijaam Kõpu jõel, toona oli jõujaama ülem Elmar Holtsmeier. Foto on tehtud 1992. aasta kevadel.

Karksi konstaablijaoskond
434 1110.

TV-antennide ja SAT-TV müük, paigaldus ja hooldus. Digi-TV ja Viisati paigaldus. Info tel 514 2104. Satman TP OÜ.

FIE Ilmar Sikk rehvitöökojas Karksis müügil uued suverehvid. Hinnad alates 475 kroonist. Info tel 5300 0000.

Töö maasikapõllul (rohimine, istutus). Samas vajatakse suveks maasikakorjajaid. Info tel 5656 8613.

Saekaatriteenus ketassaal. Info tel 5664 2061.

Müüa 3-toaline korter Karksi-Nuia kesklinnas (keskküte, plastaknad, uued köögikapid, mullivann, nõudepesumasin). Eraldi müüa solaarium. Helistada tel 5592 6233.

Aitan teha põllumajandustööid traktoriga MTZ-80. Info tel 510 1491.

KARKSI VALLA INFOLEHT. Karksi-Nuia Postkontor, 69102. Toimetis: Maire Torim (toimetaja, tel 435 5523, fax 435 5522, e-post maire.torim@karksi.ee), Heiki Arro, Inge Dobrus, Helve Joon, Erika Krjukskova, Olav Renno ja Ulle Roomets.

Autosalong OÜ Karksis võtab tööle pikemaks ajaks kohusetundliku noormehe autode poleerijaks-pesijaks. Info tel 504 3394.

AS Nuias PMT vajab lukkseppa metallitsehhi, tähtajaline, vajalik eelne töökoosumise giljotiini, painutuspingi ja puurmasinal. Vajalik arvuti- ja jooniste lugemise oskus. CV saata AS Nuias PMT, Ettevõtluse 1, 69103 Karksi-Nuia. Info tel 516 5677.

Müüa 4-toaline (61,7 m²) keskküttetega korter Karksi-Nuias.

Müün kodust tomati- ja lilletaimi alates 17. maist. Asun Karksis Kivi 12. Info tel 508 2619.

Müüa puidust kaubaaluseid 10 krooni/tk (umbes 100 tk) Sinejärvel, ostja transport. Info 512 6413.

Anda kasutada reguleeritav haiglavoodi koos madratsiga ja istepott. Info tel 5829 1156 või 520 0351.